

SVENSK PASTORALTIDSKRIFT

REGISTER

FEMTIOFJÄRDE ÅRGÅNGEN

2012

Svensk Pastoraltidskrift

UTKOMMER VARANNAN VECKA

Redaktör och ansvarig utgivare

Bengt Holmberg, prof. em., Vallmov. 20, 439 62 Frillesås. Tel. 0736-75 01 77, 0340-65 35 81. E-post: afribengt@gmail.com

Redaktion

Kjell Petersson, prost, teol. dr., Hässelby; *Ylva Willborg*, teol. kand., Almhult; *Anders Brogren*, prost, Falkenberg; *Markus Hagberg*, komminister, Varnhem; *Rolf Pettersson*, komminister, S:t Pauli, Göteborg; *Marco Aldén*, komminister, Bunkeflo; *Bo Johanneryd*, komminister, teol.dr, Markaryd (från nr 25).

Kansli

SPT, Box 2085, 750 02 Uppsala.
Tel. 018-51 09 86, månd., onsd. och fred. kl. 10–12.
Här beställs lösnnummer (25 kr). Post om tidningen sänds till boxadressen ovan eller till pastoraltidskrift@telia.com. Texter för publicering sänds till redaktören: afribengt@gmail.com.

Fasta medarbetare

Niklas Adell, komminister, Landeryd, Linköping.
Olof Andrén, prost, teol. dr., Uppsala.
Oloph Bexell, professor, Uppsala.
Christian Braw, komminister, docent, Slåtthög.
Gustav Börjesson, prost, Sätilla.
Birgitta Carlquist, konsulent, Vingåker.
Jan Carlquist, prost, Vingåker.
Åke Eldberg, kyrkoherde, Mariannelund.
Anna Greek, fil.dr., univ. lektor, Färjestaden.
Sture Hallbjörner, prost, teol.lic., Ytterby.
Yngve Kalin, komminister, Hyssna.
Hans Karlsson, prost, Harestad.
Berth Löndahl, kyrkoherde, Bunkeflo, Malmö.
Carl Henrik Martling, f. överhovpred., docent, Stockholm.
Anna Greta Norén, rektor, teol. kand., fil. mag., Piteå.
Folke T. Olofsson, kyrkoherde em., docent, Rasbo, Uppsala.
Dag Sandahl, komminister, docent, Lötterp.
Carl Strandberg, domprost em., docent, Strängnäs.
Sr Gerd Swensson, Te Deum, Slågarp.
Karl-Erik Tysk, kyrkoherde, Ovensjö.

Prenumeration sker endast å tidskriftens PlusGiro 60 05 25-0. Prenumeration gäller för vald period från dagen för tecknandet. Helår 575 kr (26 nr), studerande 445 kr, pensionärer utan tjänst 495 kr; halvår 375 kr. Till utlandet helår 875 kr. Lösnummer 25 kr, se Kansli. Stödprenumerat helår 800 kr.

Adressändringar för SPT omfattas inte av Postens adressändring, utan måste göras direkt till Svensk pastoraltidskrift (se Kansli ovan), senast tre veckor i förväg.

Annonser inlämnas till SPT:s annonsavdelning c/o Marianne Petersson, tel. 08-420 591 26. Epost: spt.annonser@gmail.com.

ISSN 0039-6699

SPT:s redaktion står för ledare och osignerat material, medan angivna författare svarar för sina egna texter. All publicerad text lagras elektroniskt, och den som insänder material till SPT anses också ha gett sitt medgivande till elektronisk lagring och publicering. Insänt material genomgår redigering före publiceringen.

www.pastoraltidskrift.nu

Tidningen sätts i typsnitten Berling och Trade Gothic.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Ledare	Handboksförslaget av 2012	427
<i>Ad fontes!</i>	Är andra religioner boningar för den »heliga Anden».....	428
Till dopsamtalets försvar	Avundsjuk på episkopatet	459
Konformismens intolerans	Bloggarna förändrar det kristna medielandskapet.....	494
Rättsosäkerheten i domkapiteln	Att bygga inifrån	527
Tyckande och teologi.....	Ärketwitter	528
Vem och vad är »församlingen»?.....	Arvet ej förspill	559
Rätt ska vara rätt	Lärobildningens problem	591
Kyrka för folket eller servicekyrka?.....	Svenska kyrkans sociallära?.....	623
Åsiktsfrihet i kyrkan?	Mission för miljoner	623
Byråkratisk verksamhetsstyrning.....	Det nostalgiska folkkyrkotänkandet.....	655
Betydelsen av sann ekklesiologi	Välkommen till världen – eller till Jesus Kristus.....	687
Hemsidornas dop	En ny påminnelse om råhetens makt.....	688
Konfirmationen – ritens som söker sin teologi	SPT ökar i pris – och i värde.....	719
Att backa in i framtiden	Strukturbeslutet och den simulerade demokratin.....	751
Om religiös utopism	Samtal med Jesusbarnet i krubban (Hieronymus).....	783
Kyrkan om sommaren	Årgång 55 av SPT	784
Trendbrott nr 2		
Om dop och traditionsöverlämnande.....		
Katolicitet och kontinuitet		
Nya handboksförslaget ute		
 Artiklar		
Adell, Niklas: Att nå ut, inbjuda – eller placera Guds hjärta i världens hjärta		141
Adell, Niklas: En framtidsvision		37
Alberius, Anders: Stora kyrkor och små församlingar.....		138
Aldén, Marco: Allt Jesus gör är bra		666
Aldén, Marco: Ambition – ett gift för det kristna motståndet.....		372
Aldén, Marco: Framtidsarbete?.....		302
Aldén, Marco: Världens fest i Malmö		635
Baatz Kristensen, Flemming: Ett brev till församlingen i en ny situation		763
Bengtsson, Gabriel: Några grunddrag i luthersk predikan		788
Blom, Sara: Två annorlunda veckor		693
Blom, Örjan: Från söndring till enhet		662
Bokedal, Tomas: Svensk-skotsk avhandling om Jesus och Gud i Markusevangeliet		732
Bonde, Anna Sophia: Det högkyrkliga martyriet.....		11
Braw, Christian: För Kristi äras skull. Augsбургska bekännelsen, art. 9-12		41
Braw, Christian: Kyrkan som hoppets tecken – intervju med Ove Sander.....		668
Brogren, Anders: Julens datering		175
Brogren, Anders: Per Meurling blev aldrig kyrkoherde i Kristdala.....		472

Brosché, Fredrik: Helandets teologi.....	625
Brownsell, John och Swensson, Gerd: Vad händer i Church of England?.....	305
Dalblad, Chris – Helene Stensgård Larsson – Tore Bennshagen: Babypsalmsång – ett stycke dopuppföljning	269
Eckerdal, Erik: Satsa eller förtvina! – exempel: S:ta Maria, Alsike, I.....	601
Eckerdal, Erik: Satsa eller förtvina! – exempel: S:ta Maria, Alsike, II.....	630
Edwardsson, Gunnar: Om den barmhärtige samariten, 13. efter Trinitatis.....	507
Egestål, Hilding: Förnuft, uppenbarelse och tro i Charles Gores tänkande	77
Ekman, Ulf: Episkopé, enhet och framtid.....	501
Eldberg, Åke: Han, hon och hen.....	735
Fehn, Ann-Ida: Livet på Berget.....	145
Fjellander, Gabriel: Seglora smedja – en kort översyn	465
Fjärstedt, Biörn: Anden, Kyrkan och ämbetet	497
Fjärstedt, Biörn: En kristen församling – i den ursprungliga läsningen	233
Fjärstedt, Biörn: Rekonstruktion av Svenska kyrkan	397
Fyrlund, Björn – Pettersson, Rolf: Ett verkligt herdebrev	760
Fyrlund, Björn: Ett brev om Högkyrklig Spiritualitet.....	721
Grahn, Niklas – Jonas Eek: En erfarenhet för livet – unga konfirmandledare i Svenska kyrkan.....	350
Gren-Eklund, Gunilla: Jämställdhet – en fråga om Guds pronomen	106
Göranzon, Bertil: Konfirmationsmässans utformning	370
Hagberg, Markus: »Ett stråk av himmel och en doft av jord» – det materiellas betydelse i firandet av nattvarden, I.....	343
Hagberg, Markus: »Ett stråk av himmel och en doft av jord» – det materiellas betydelse i firandet av nattvarden, II	365
Hagberg, Markus: Guds rena lamm	207
Hansson, Hans-Olof: Förmaningens roll i förkunnelsen.....	529
Hansson, Hans-Olof: Hur kan vi predika förmaning utan att bli lagiska?.....	561
Holmberg, Bengt: Bergspredikan läst för herdar	308
Imberg, Rune: Biskop Bertil Envall (1909-2011) – några missiologiska och biografiska perspektiv.....	45
Imberg, Rune: Fascinerande och lärorik eritreansk missionshistoria.....	571
Isacson, Mikael – Mikael Löwegren: Ny kyrkohandbok 3. Måltiden och mässans sändning	725
Isacson, Mikael – Mikael Löwegren: Ny kyrkohandbok 4. Några principiella synpunkter	753
Isacson, Mikael – Mikael Löwegren: Ny kyrkohandbok, 1. Liturgiska utvecklingslinjer under 1900-talet	657
Isacson, Mikael – Mikael Löwegren: Ny kyrkohandbok, 2. Mässans samling och Ordet.....	697
Isacson, Mikael: Bibelläsningar för vardagsmässan	114
Isacson, Mikael: Syndabekännelse och eukaristi i fornkyrkan.....	461
Jakobsson, Marcus: Bibeln och slaveriet – en etiskt aktuell fråga I	133
Jakobsson, Marcus: Bibeln och slaveriet – en etiskt aktuell fråga II.....	165
Johanneryd, Bo: Dela i församlingens mitt	785
Johanneryd, Bo: Pilgrimsvandringens mål.....	143
Johansson, Johannes: Konstnärlighet i kyrkans tjänst	434
Johansson, Owe: »De skall vandra genom en farlig värld».....	274

Jonsson, Ulf och Anders Piltz: Frågan om katolicitet	505
Jullander, Sverker: Musik för Pingsten – Bach och Messiaen.....	339
Jullander, Sverker: Musik på Fastlagssöndagen.....	73
Jullander, Sverker: Passionshistorien i toner	197
Jullander, Sverker: Påskmusik i väst och öst.....	243
Jullander, Sverker: Treenighetsmusik	564
Kalin, Joel: Åktenskapets friskvård	597
Karlsson, Axel W.: Dopundervisning i ett mångreligiöst samhälle.....	536
Kristensson, Roland: En gedigen handbok i apologetik	604
Laato, Timo: Predikanten måste sikta åt hjärtat	469
Landgren, Martin: Misstanke och tillit – språket som kommunikationsmöjlighet	532
Lindeskog, Inger: Ideell i Svenska kyrkan	404
Lundin, Ove: Adventshälsning till Kyrklig Förnyelses medlemmar och vänner	765
Löndahl, Berth: Bitterhetens anatomi – ett själavårdsdilemma	333
Löndahl, Berth: Klyschornas tyranni.....	240
Löwegren, Mikael: Andra former för mässans botakt.....	13
Martling, Carl-Henrik: «Hängbroa»	437
Olofsson, Folke T: Kyrkoårets praktiska dogmatik III. Förfastan om Nåden och Guds Ord.....	69
Olofsson, Folke T: Kyrkoårets praktiska dogmatik IV. Från Fastlagssöndag till Palmsöndag	101
Olofsson, Folke T: Kyrkoårets praktiska dogmatik V. Påskan.....	203
Olofsson, Folke T: Kyrkoårets praktiska dogmatik VI. Kristi Himmelfärds dag, Pingst, Heliga Trefaldighets dag	296
Olofsson, Folke T: Kyrkoårets praktiska dogmatik VII. Den yttersta tiden	689
Petrén, Erik: Sanningsfrågor.....	634
Petrén, Erik: Svensk nationalkänsla.....	793
Pettersson, Rolf: Var skall vi börja? Att förkunna rättfärdiggörelsen genom tron.....	429
Rådberg, Ingemar: En återupprättad förvaltare.....	409
Rådberg, Ingemar: Tron kommer av predikan – det hörda	593
Sarkar, Dan: Levling – en tävling i lärande för vanliga konfirmander	248
Scott, Ingemar: Vad händer när pastorat slås samman?	476
Sjögren, Carl: Vem har ställt frågan? Och hur mycket får svaret kosta?	170
Stenström, Anders: Bloggportalen Dagens kyrka	539
Wallersten, Karl-Henrik: Tre teser för konfirmandarbetet.....	569
Wihlborg, Daniel: <i>Mariae virginitas perpetua</i> , belyst av Ambrosius	50
Wihlborg, Daniel: Sökande efter identitet är ett källstudium	265
Åkerlund, Per: De två strömmarna	5
Öjerme, Michael: Befolkade hus.....	173

Pressklipp & Noterat

Erik J. Andersson missionsledare för ELM-BV	21	Kristna helgdagar stryks i Portugal och i Danmark	381
Moskvapatriarkatets konferens om förföljelsen av kristna.....	21	Skollagen och Kyrkoordningen kolliderar om skolavslutningar i kyrkan	381
Behovet av »ställföreträdande troende» ..	22	Norge inte lutherskt längre.....	445
Folkkyrkan – ett elitens perspektiv?	54	Beslut om homovigslar i Danmark	445
Ersättning till handikappade i Danmark..	55	Grundspråk behövs?.....	481
Diskussion om dopet.....	83	Lutherdekade 2008–2017	483
Tidegården som app.....	119	Ahlberg vet (Dag Sandahl).....	509
Ärkebiskopen av York säger nej till homoäktenskap	119	Anglikaner senarelägger beslutet om kvinnliga biskopar	510
Helsingör-biskopen säger nej till homoäktenskap	119	Ny prefekt för Troskongregationen.....	511
Ordinariat i USA.....	119	Ny katolsk nuntie i Sverige.....	511
Jämställdhet inom Katolska kyrkan	119	Men vart skall de ta vägen? (Carolina Johansson).....	542
Debatt om urvattnad frikyrka.....	150	Varför tiger så många? (Lars B. Stenström)	543
Mässfall i Danmark	181	Episkopalkyrkan i USA inför homovigslar	543
Johannelund 150 år.....	181	Svenska kyrkans tio äldsta präster	544
Ärkebiskopen av Canterbury avgår.....	210	Utan motivering försvinner de direktvalda kyrkoråden (Lars B Stenström).....	608
Katolska kyrkans ledare i England tar strid mot homovigslar.....	210	Kyrkofusion i norra Tyskland: Nordkirche	609
Hotfullt brev från domkapitlet i Göteborg.....	210	Den sista egyptiska synagogan stängs.....	609
Är avkragningshotet för att leda gudstjänst i Missionsprovinsen juridiskt korrekt?	250	Religionen kommer att återvända till Europa	637
Inget nattvardstvång för Carissimipräster.....	278	Alphakursen är en succé.....	673
Danska biskopar slutar i förtid	278	Kyrkan stöps om i tysthet.....	673
Kristendomens nya tyngdpunkt	317	Kyrkans simulerade demokrati	769
Stiftshistoria i Stockholm	317	Justin Welby ny ärkebiskop för den anglikanska kyrkan	770
Enighet om kyrkans ledning i Danmark.....	318	Nej till kvinnor i episkopatet i Church of England.....	771
Förändrade förhållanden i Norska kyrkan	318	Advent går in med sedvanlig ångest inför tanken på skolbarn i kyrkan.....	797
Kyrkor stängs i Köpenhamn	318		
Reflex			
Bussresan (Johan Thelin).....	22	Och var vill du bli begraven? (Johan Thelin)	182
Samvetets röst (Ann Lång).....	55	Utanförskap – självvalt eller påtvingat? (Ann Lång).....	217
Var är hemma? (Per Dahl)	86	En helt verklighetsfrämmande historia (Per Dahl)	252
Festa – fasta – fastna – fästa – festa igen! (Berit Simonsson).....	120	Gud, ditt folk är vandringsfolket	
Om förnyelse och maktspråk (Anna Greek).....	148		

(Berit Simonsson).....	284	Om ljud, ord och mening (Per Dahl)	582
Stenperspektiv på uthållighet (Anna Greek).....	319	Änglar – visst finns de! (Berit Simonsson).....	613
Att frukta och älska Gud (Johan Thelin).....	353	Invecklat (Anna Greek).....	642
Konfirmationsminnen (Ann Lång)	383	Förändringens vindar (Johan Thelin)	676
Svenskt och osvenskt (Per Dahl)	416	Hösten – död som blir nytt liv (Ann Lång).....	708
Och ni då ....? (Berit Simonsson).....	446	Likgiltigheten är ett värre hot (Per Dahl)	738
Tre portar in i kyrkan (Anna Greek).....	484	I väntans tider (Berit Simonsson)	771
Mördarsniglar (Johan Thelin).....	516	Ännu mera invecklat (Anna Greek).....	803
Livet – ett problem? (Ann Lång).....	548		

Litteratur

Adaktusson, Lars: Världens bästa story (K-G Fridman)	703
Alla tiders bok, del 1–3 (Gustav Börjesson).....	514
André, Gunnel: Det står skrivet. Kommentrar till den svenska evangeliebokens gammaltestamentliga texter (Gustaf Björck)	546
Arztgeschichten der Bibel (Per-Erik Åbom)	672
Axskjöld, Carl-Johan – Ragnar Hellborg – Per-Olof Söderpalm: Undren i Exodus. Resonemang mellan teologer och naturvetare (Anders Brogren)	671
Bengtsson, Herman (red.): Uppsala domkyrka I–VI. Volym 227-232 av Sveriges kyrkor, konsthistoriskt inventarium. (Bengt Stolt).....	313
Beskow, Per: Helgonen. Hjältar, martyrer, heliga dårar och andra. (Leif Nordenstorm)	315
Burén, Göran: Mordet på Folke Bernadotte (Anders Brogren)	705
Carlsson, Barbro – Sture Gustafson – Hans Hellström (red.): Det icke förhandlingsbara. En debattbok mot dödshjälp. (Ylva Willborg).....	279
Cato, Johan: När islam blev svenskt. Föreställningar om islam och muslimer i svensk offentlig politik 1975–2010 (Gustaf Björck)	800
Church Growth in Britain – 1980 to the Present (Kjell Petersson).....	670
Crumb, R: Första Moseboken (Markus Hagberg)	412
Dagens lösen 2013 (Anders Brogren).....	801
Dop. Årsbok för Svenskt Gudstjänstliv, årg. 86/2011 (Kjell Petersson).....	612
Eckerdal, Per: Skakad, inte rörd! (Karl-Erik Tysk).....	512
Ekenberg, Anders (red.): Nya testamentet på grekiska och svenska (Mikael Isacson)	17
Emrén, Allan: Fotspår i Kosmos (Anders Brogren).....	639
En munk från östkyrkan [Lev Gillet]: Var min Präst (Marco Aldén)	639
Erasmus av Rotterdam: Dårskapens lov (Leif Nordenstorm).....	511
Fahlgren, Sune (red.): Shalom Inshallah. Judar, kristna och muslimer sida vid sida. (Anders Brogren).....	214
Fenwick, Peter & Elisabeth: The Art of Dying (Anders Brogren)	115
Fjärstedt, Biörn: Spåren efter Jesus (Sture Hallbjörner).....	545
Fransson, Tomas: Inte bara kyrkans. Jesus i kulturen (Leif Nordenstorm)	767
Garmo, Sune: Historien om prästens boställe, speglad i Rättviks prästgårdar (Anders Jernberg).....	16
Hagberg, Markus (red.): Folkets kyrka eller en kyrka för folket? (Andreas Wejderstam).....	280
Hagberg, Markus: Maria, Guds och Kyrkans moder (Ylva Willborg).....	612

Halldorf, Joel: Av denna världen? Emil Gustafson, modernitet och den evangelikalaväckelsen (Andreas Wejderstam)	544
Hanberger, Bertil: Livsnöden och livsnåden (Leif Nordenstorm)	640
Harrison, Matthew C.: Liten bok om stor glädje (Anders Brogren)	478
Heiding, Fredrik: Pilgrimens berättelse. (Mikael Nordin)	314
Hellström, Hans: Erik den helige, Sveriges skyddshelgon (Markus Hagberg)	440
Jackelén, Antje: Gud är större. Ett herdabrev för vår tid. (Karl-Erik Tysk)	281
Johannes Chrysostomos: Den Outgrundlige (Mikael Nordin)	480
Johansson, Jan-Olof: Glädje för hela folket (Karl-Erik Tysk)	378
Johnson, Bo: Den bibliska berättelsen (Biörn Fjärstedt)	580
Jonsson, Jonas: Gustaf Aulén: biskop och motståndsmän (Andreas Wejderstam)	513
Keller, Timothy: Varför ska jag tro på Gud? (Magnus Boäng)	314
Klara av Asissi: Skrifter och dokument (Jan-eric Jonsgården)	442
Kreeft, Peter: Börja be på nytt (Mikael Nordin)	413
Kyrka, kultur, historia – en festskrift till Johnny Hagberg (Örjan Blom)	707
Källström, Hanna: Domkyrkan som andaktsmiljö under medeltiden (Leif Nordenstorm)	412
Källström, Ingegerd: Vägen vid källan (Mikael Löwegren)	442
Lenhammar, Harry: Swedenborgaren Tybeck – den avsatte prästen (Markus Hagberg)	414
Lennartsson, Martin: En guide till Efesierbrevet (Mikael Isacson)	768
Lindblom, Johannes: Från Askeby till Uppsala. Minnen ur mitt liv. (Anders Brogren)	18
Lindqvist, Barbro: Stölden av Birgittas skalle och andra katolska äventyr i 1600-talets Sverige (Markus Hagberg)	479
Lundström, Karl-Johan – Ezra Gebremedhin: Kenisha. The Roots and Development of The Evangelical Church of Eritrea 1866-1935 (Rune Imberg)	575
Löwegren, Mikael (red.): »Till syndernas förlåtelse». Perspektiv på beredelsen i mässan. (Markus Hagberg)	178
Löwegren, Mikael (red.): Förenade med Jesu intresse i världen – sambandet mellan bön och handling	118
Lövheim, Mia – Jonas Bromander: Religion som resurs? Existentiella frågor och värderingar i unga svenskers liv (Christer Hugo)	580
Modéus, Fredrik: Konturer av tro (K-G Friman)	216
Nilsson, Ann-Marie: Sång till fyra kyrkofester i Skara stift (Alf Härdelin)	443
Nilsson, Lisbeth: Resa till år 33 (Jakob Tronêt)	316
Nordin, Mikael: Psalterium (Mikael Isacson)	739
Nytt liv i Kristus. arbetsgemenskapen Kyrklig Förnyelses årsbok 2011 (Christian Braw)	641
Pleijel, Bengt: Sångpostilla. En vandring genom första årgångens evangelieläsningar.	153
Rahn, Roland: Märkligt kyrksilver i Skara stifts kyrkor (Örjan Blom)	442
Samtal med Josemaria Escrivá (Marco Aldén)	576
Selander, Sven-Åke – Gunilla Selander – Stig Alenäs: Prästgård och prästgårdsliv i Lunds stift 1850–2011 (Anders Brogren)	799
Sigurdsson, Julia – Sune Zachrisson: Aplagårdar och klosterliljor. 800 år kring Vadstena kloster (Göran Grefbäck)	704
Som ett väl rotfäst träd... (Bengt Holmberg)	216
Stenumgaard, Peter: Illusionen om vetenskapen (Allan Emrén)	379
Stolt, Bengt: Glimtar från gotländskt kyrkoliv – ett kvartssekel i minnets ljus	

(Örjan Blom)	576
Svensson, Einar: Vem är kristen? Vägledning och uppmuntran på trons väg. (Markus Klefbeck).....	85
Swärd, Stefan: Efter detta. Om Guds kärlek och rättvisa, himmel och helvete. (Markus Hagberg)	116
Sörgjerd, Caroline: Reconstructing marriage in a changing legal and societal landscape. Challenges of new cohabitation models in Sweden. (Gustaf Almkvist)	212
Tidegården. Kyrkans dagliga bön. App. Utgiven av Gabriel Fjellander (Mikael Isacson).....	739
Wahlbom, Hans (red.): De ändrade relationernas århundrade. Lunds stift under 1900-talet (Anders Brogren)	766
Wassén, Cecilia (red.): Dödahavsrollarna. Innehåll, bakgrund och betydelse (Anders Brogren)	577
Wilkens Finnseth, Ellen Merete: Mörkersyn – En vandring med Job (Björn Fyrlund)	800
Västgötadelen av Monumentum Sveo-Gothorum (Anders Brogren).....	769
Växjö stifts hembygdskalender 2011 (Gustaf Björck)	179
Youcat. Svenska Katolska kyrkans ungdomskatekes (Markus Hagberg)	610

Dokumentation

Särskilt yttrande angående beslut om obehörighet att utöva kyrkans vinningstjänst	253
---	-----

Veckans citat

Bön för kyrkan (Peder Tidemand)	2
Episkopala funderingar om läroansvar (Thomas Söderberg)	2
Naivism inför religiösa frågor (Erik Helmersson)	34
Vi tror att ingen dömer oss (Marcus Birro)	34
På en hylla i dårarnas bibliotek (Tomas Tranströmer)	66
Guds hemlighet (Joseph Ratzinger)	66
Man behöver inte vara troende (Wilhelm Behrman)	98
Finnes: en diakon och teologidocent (Thomas Ekstrand).....	98
Att bevara vårt lutherska arv (Kyrkans Tidning)	130
Omskärelsedebatt (Göran Rosenberg)	130
Artificiella och efterlängttade barn (Anders Arborelius).....	162
Lev den kyrka du vill ha (Johan Arenius)	162
Hear, hear! (Jonas Sjöstedt).....	162
Kyrkväder (Dag Sandahl)	194
Uppenbar absurditet (Annika Borg)	194
Om gudstjänsten (Sigfrid Deminger)	230
Norska präster får strejka	230
Om Jesus aldrig går till Getsemane (Sofia Lilly Jönsson).....	230
Siewert Öholm lämnar frikyrkan (Dagen).....	262
Biskop Per Eckerdal om gränser	262
Inte grönare gräs i Svenska kyrkan (Wilgot Fritzon)	294
Vikten av att leva som man lär (Sändaren).....	330
Kaffe med dop (Cordelia Edvardson).....	362
Inte exil eller handling i tro (Andreas Stenkar Karlgren)	362
Religionens roll i Sverige (Andreas Johansson Heinö och Eli Göndör)	394

Tron ökar med åldern (Kyrkpressen)	394
Inte Gud men gärna kondomer (Hans Gyllensten)	426
Samfund blir med tiden liturgiska (Mikael Sundkvist)	426
Skrivande som tjänstgöring (Marcus Birro)	458
Vet att om eld utgår från dig (Isak Syriern)	494
Kristendomen kan aldrig vara en privatsak (Kyrkpressen).....	494
Kyrkan möter människor (Carolina Johansson)	494
Kyrkan manifesteras genom det liturgiska handlandet (Kyrkomusikernas Tidning).....	526
Stoppa plågsamma gudstjänstförsök! (Stephan Borgehammar)	558
Kyrkan – en frizon (Bo Brander).....	558
William Booth var en skarp iakttagare (Nils-Erik Karlsson).....	590
Sex är ett slags girighet (Anna Sophia Bonde).....	590
Att sätta Jesus i centrum (Bengt Malmgren)	622
Man kan inte bikta sig en gång för alla (Sten Andersson)	622
Budskap från Jesus?.....	622
Religiösa människor ogillas (May Wikström).....	654
Lättare ta död på en präst än en hund.....	654
Tro handlar inte ens om att tro på Guds existens (Tuulikki Koivunen Bylund).....	686
Kombinationen av kristen övertygelse och socialt ansvarstagande (Lars Adaktusson)	686
Simulerad demokrati (Anders Ahlberg).....	718
Den nya ateismen (Gianfranco Ravasi).....	718
Gud var först (Magnus Malm).....	718
Den långa lydningen (Lars Johansson).....	750
Vi saknar visioner för att förändra Sverige (Daniel Grahn).....	750
Radikalitet i Kristus (Kristian Lundberg).....	782
Svenska kyrkans medlemsantal.....	782
Detta är evangelium (Anders Piltz).....	782

Brev till SPT

Om beredelsens placering i högmässan (Niklas Adell)	81
Bitterheten har fler faror med sig (Håkan Sunnliden)	82
Drop-in-dop igen (Torbjörn Axner)	149
Utredning om församlings-, pastorats och samfällighetsgränser inom Kinds kontrakt (Per Bodemar).....	282
Rätt och fel om missionsprovinsen (Bengt Hägglund)	311
Replik på »Om religiös utopism» (Antje Jackelén)	375
Står vår kyrkas Sanning i strid med demokratin? (Bengt Olof Dike)	377
Den katolska kyrkan sammanfaller inte med den romerska (Johan Herbertsson)	438
Ny teologi och nya möjligheter (Yngve Stolpe).....	439
Uppvuxen i ett 100 % ateistiskt hem (Erik Petré).....	513
Syndabekännelse i mässan – ett svar (Biörn Fjärstedt).....	547
Svar till Biörn Fjärstedt (Mikael Isacson).....	607
Fortsättning följer? – om botakt eller avlösning i mässan (Mikael Löwegren)	607
Datum för de vise männens besök (Knut-Axel von Schoultz, Anders Brogren).....	795
Vårt bruk av Gamla testamentet (Kjell Burman)	796
En tanke från en gammal kyrkbänkskristen (Sven Bernhardsson).....	797

Redaktionellt

Ny medlem i redaktionen.....	2
Ny redaktionsmedlem.....	750

Akademiska nyheter

Hans Leander disputerat.....	227
Eli Göndör disputerat.....	227
Gunilla Hallonsten disputerar.....	291
Gunilla Ohlsson disputerar.....	328
Hege Markussen disputerar.....	360
Ola Wikander disputerar.....	360
Nya hedersdoktorer i Uppsala.....	683
Mohammed Fazlhashemi professor i Umeå.....	748
Torbjörn Larpers disputerar.....	748
Niclas Lindström disputerar.....	780
Hans Ahlfors disputerat.....	812
Anders Mogård disputerat.....	812
Anders Ekenberg professor vid Newmaninstitutet.....	812

För predikan

Första årgångens läsningar

Andra söndagen efter Trettondedagen (Gunnar Hyltén-Cavallius).....	25
Tredje söndagen efter Trettondedagen (Hans Lindholm).....	26
Fjärde söndagen efter Trettondedagen (Niklas Adell).....	28
Kyndelmässodagen (Biörn Fjärstedt).....	57
Sexagesima (Fredrik Sidenvall).....	59
Fastlagsöndagen (Bertil Göranson).....	87
Askonsdagen (Karl-Henrik Wallerstein)...	89
Första söndagen i fastan (Markus Klefbeck).....	91
Andra söndagen i fastan (Andreas Holmberg).....	122
Tredje söndagen i fastan (Marco Aldén)...	124
Midfastosöndagen (Sture Hallbjörner)...	154
Jungfru Marie bebådelsedag (Berth Löndahl).....	156
Palmsöndagen (Göran Landgren).....	183
Skärtorsdagen (Henrik Lindeskog).....	185
Långfredagen (Yngve Kalin).....	188
Påskdagen (Gunnar Weman).....	219
Annandag påsk (Mats Rondahl).....	221

Andra söndagen i påsktiden (Håkan Sunnliiden).....	223
Tredje söndagen i påsktiden (Pär Stenberg).....	225
Fjärde söndagen i påsktiden (Bo Johanneryd).....	255
Femte söndagen i påsktiden (Ulf Jonsson).....	257
Bönsöndagen (Gustav Börjesson).....	284
Kristi Himmelfärds dag (Stefan Aro)....	286
Söndagen före pingst (Rune Imberg).....	289
Pingstdagen (Leif Nordlander).....	320
Annandag pingst (Karl-Erik Tysk).....	322
Heliga trefaldighets dag (Markus Klefbeck).....	324
Första söndagen efter trefaldighet (Tore Bennshagen).....	355
Andra söndagen efter trefaldighet (Gunnar Hyltén-Cavallius).....	357
Midsommardagen (Göran Landgren)....	384
Den helige Johannes döparens dag (Hans Lindholm).....	386
Fjärde söndagen efter trefaldighet (Henrik Lindeskog).....	388
Apostladagen (Thomas Holmström).....	418
Sjätte söndagen efter trefaldighet (Dag Sandahl).....	420
Kristi förklarings dag (Folke T. Olofsson).....	448
Åttonde söndagen efter trefaldighet (Tord Nordblom).....	451
Nionde söndagen efter trefaldighet (Marco Aldén).....	454
Tionde söndagen efter trefaldighet (Gunnar Blidö).....	485
Elfte söndagen efter trefaldighet (Fredrik Santell).....	487
Tolfta söndagen efter trefaldighet (Jonas Lockman-Lundgren).....	489
Trettonde söndagen efter trefaldighet (Martin Lennartsson).....	518
Fjortonde söndagen efter trefaldighet (Niklas Adell).....	520
Femtonde söndagen efter trefaldighet (Hans-Olof Hansson).....	550
Sextonde söndagen efter trefaldighet (Fredrik Sidenvall).....	552
Den helige Mikael's dag (Rolf Pettersson).....	583

Artonde söndagen efter trefaldighet (Andreas Holmberg)	585	Julnatten – Juldagen (Rune Imberg).....	773
Tacksägelsedagen (Anders Reinholdsson)	614	Annandag jul (Roland Kristensson)	775
Tjugonde söndagen efter trefaldighet (Sture Hallbjörner).....	616	Söndagen efter jul (Jonas Lockman- Lundgren)	777
Tjugoförsta söndagen efter trefaldighet (Berth Löndahl)	644	Nyårsdagen (Hakon Långström)	803
Alla helgons dag (Biörn Fjärstedt)	646	Trettondedag jul (Tord Nordblom).....	806
Söndagen efter alla helgons dag (Bertil Göranzon).....	648	Första söndagen efter trettondedagen (Gustav Börjesson).....	809
Tjugotredje söndagen efter trefaldighet (Bo Nordin).....	677	Ingresser och psalmförslag	
Söndagen före domssöndagen (Ulf Jonsson).....	679	Kyrkoåret 2011–2012: Bo Johanneryd resp. Gert Andréen	
Domssöndagen (Bo Johanneryd).....	710	Kyrkoåret 2012–2013: Anders Brogren resp. Torgny Jansson Greek	
<i>Andra årgångens läsningar</i>		Tjänster och tillsättningar	
Första söndagen i advent (Yngve Kalin)...	712	Redaktör: Marianne Petersson	
Andra söndagen i advent (Karl-Erik Tysk).....	741	SPT:s recensionsavdelning	
Tredje söndagen i advent (Stellan Bengtsson).....	743	Ansvarig: Markus Hagberg	
Fjärde söndagen i advent (Leif Norrgård)	745	aKF:s meddelande till dess medlemmar har publicerats i nr 13 och nr 25.	

